بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް

- **ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު:** (2021/HC-N-A/16) 2022/HC-A/275
- **އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:** އަމީނާ ޔޫސުފް / ލިލީމާގެ، ބ. ދޮންފަނު
- **އިސްތިއުނާފު ޖަވާބުދީ ފަރާތް:** އަބްދުﷲ އަލީ / މަލަފަރުގެ. ބ. ދަރަވަންދޫ
- **މައްސަލައިގެ ބާވަތް:** ގެއިން ނެރެދިނުން

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް
ފަނޑިޔާރު ޢާއިޝަތު ފަހްމީދާ
ފަނޑިޔާރު ނުޢައިމާ މުޙައްމަދު

ނިމުނު ތާރީޚް:
22 މުޙައްރަމް 1447
17 ޖުލައި 2025

ހައިކޯޓުގައި ޤަޟިއްޔާ ނަޒަރުސާނީ ކުރުމުން ތާރީޚް:

01 ޛުލްޙިއްޖާ 1442
11 ޖުލައި 2021

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މައްސަލަ:

- ނަންބަރު: 04/FSC/2020
- ނިންމި ކޯޓު: ބ. ދަރަވަންދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓު
- ބާވަތް: ދައިން ނަގައިދިނުން
- ހުށަހެޅުނު ތާރީޚް: 27 ޖަނަވަރީ 2020
- ނިންމުނު ތާރީޚް: 10 ސެޕްޓެމްބަރު 2020

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް
އަލީން ޝާހިދު / ވިލިމާގެ، ބ. ތުޅާދޫ
ވަކީލު: އަސްއަދު ޝަރީފް، މުޙައްމަދު ޝަރީފް / މާލެ

އިސްތިއުނާފަށް ޖަވާބުދޭ ފަރާތް
ޢަބްދުﷲ ޢަލީ / ވަރަވަރުގެ، ބ. ދަރަވަންދޫ
ވަކީލު: މަޙްމޫދު ޒުހާ، ޤާނޫނީ ވަކީލު . ސ.ފޭދޫ

މަދަނީ - ދައިން ނަގައިދިނުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ މައްސަލަ - އެޑްމިނިސްޓްރޭޓިވް ޤަވާޢިދުގެ 32 ވަނަ މާއްދާގެ (ސ) - ކޯޓުގައި ވަކިވެރި އަރިހުގައިވާ

މަސްއޫލިއްޔަތު ޙަވާލު ކުރުން - އިސްތިއުނާފުގެ ޙުކުމްތަކުގެ ބިނާކުރުން

• ފަނޑިޔާރުން މުއްތަފިޤުވެ ފާސްކުރެއްވި ޤަރާރު:

މައްސަލައިގެ ތަޢާރަފު

1. މި މައްސަލައަކީ، ބ. ދަރަވަންދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 04/FSC/2020 ޤަޟިއްޔާ ނިންމާފައިވަނީ ޝަރުޢީ ނުވަތަ ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށްބުނެ، އެ މައްސަލަ އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެދި ބ. ދަރަވަންދޫ / ހިލާލީގެ، އަމީނާ ޙުސައިން[1] ފަރާތުން ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ އިސްތިއުނާފެކެވެ. މި އިސްތިއުނާފުގައި އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތަކީ ބ. ދަރަވަންދޫ / ވަށަފަރުގެ ޢަބްދުﷲ ޢަލީ[2]އެވެ.

މައްސަލައިގައި ކަންހިނގާފައިވާގޮތް

2. ބ. ދަރަވަންދޫ / ވަށަފަރުގެ، ޢަބްދުﷲ ޢަލީ އާއި ބ. ދަރަވަންދޫ / ހިލާލީގެ، އަމީނާ ޙުސައިނާ ދެމެދުގެ ތިންވަނަ ވަރި ބ. ދަރަވަންދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު FSC/2019/13 (22 ޖުލައި 2019) ގައި ސާބިތުކުރެވިފައެވެ.[3]

3. ވަރި ސާބިތުކުރުމަށްފަހު، އަމީނާ ޙުސައިނުގެ [illegible] ޢަބްދުﷲ ޢަލީ ނަމުގައި ރަޖިސްޓަރީކުރަވާފާ ބ. ދަރަވަންދޫ، ވަށަފަރުގެއިން [illegible] [illegible] އަމީނާ ޙުސައިން އެގެއިން ނުނިކުމެ އެގޭގައި ދިރިއުޅުއްވަމުންދާތީ، އަމީނާ ޙުސައިން އެގެއިން ނެރެދިނުމަށް އެދި ޢަބްދުﷲ ޢަލީގެ ފަރާތުން ބ. ދަރަވަންދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓަށް މައްސަލަ ހުށަހަޅުއްވާފައެވެ.[4]

---

[1] އައިޑީކާޑު ނަންބަރު A109432

[2] އައިޑީކާޑު ނަންބަރު A073356

[3] ބ. ދަރަވަންދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 04/FSC/2020 ޤަޟިއްޔާގައި ފާހަގަކޮށްފައި

[4] ބ. ދަރަވަންދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 04/FSC/2020 ޤަޟިއްޔާގެ ތަޢާރަފުގެ ޙިއްސާ

ބ. ދަރަވަންދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުން މައްސަލަ ނިންމިގޮތް

4. ބ. ދަރަވަންދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 04/FSC/2020 ޤަޟިއްޔާ ނިންމާފައިވަނީ:

"ދަޢުވާ، މި ޤަޟިއްޔާގެ ލިޔެކިޔުންތަކާއި، ދެފަރާތުގެ ބަޔާންތަކާއި ހުށަހެޅިފައިވާ ހެކިތަކުން، ބ. ދަރަވަންދޫ، ވަނަވަރުގެ، އަބްދުﷲ އަލީގެ ނަމުގައި ރަޖިސްޓަރީކޮށްފައިވާ ބ. ދަރަވަންދޫ، ވަނަވަރުގޭގައި އަބްދުﷲ އަލީ މޫސާ އިސްމާ ވަރިކޮށް ދިނުމަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ބ. ދަރަވަންދޫ، ހިރިފުށީގެ، އަމީން ރަޝީދު ގެ ދ (ވަނަވަރުގެ)އިން ނިކާހުކުރި ބަލި ބަލިވެގެން އެއް އެގޭގައި ނިކާހުގެ އޮތްގޮތުން އާއިލީގަވާއިދުތަކުގެ އަމީން ރަޝީދު އެގޭއިން ނުކުމެދިޔަތާ އަދި އަބްދުﷲ އަލީ ހެނދުނު މިވަށައިގެން އާއިލާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 11 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން އެކަށީގެންވާ ދަލީލުތަކާ އަބްދުﷲ އަލީއާއި ދެމެދުގައި އަމީން ރަޝީދާ ދެމެދުގެ ވާހަކައިގައި ޝާހިދުކުރެވިފައިވާތީ އެކަމަށް ނަގާފައި ދެމެދުގެ ޙަޤީޤަތް ސާބިތުވާކަމަށް ކޯޓަށް ދެމެދުގައި އަމީން ރަޝީދާއި މިމައްސަލައިގެ ދަޢުވާ ދެކެވުނު އަމީން ރަޝީދުގެ ބިރުވެރި ދަރިފުޅު ރަޝީދު އިސްލާމްގެ ފަރާތުން ދޫކޮށްލައިފައި ކަނޑައަޅައި ޝަރީޢަތުގެ ވާހަކަ ބަލައިގަތުމަށް ފަރާތްތަކުން ޝަރީޢަތަށް ދަޢުވާކުރި ދެމެދުގައި އަބްދުﷲ އަލީގެ ދ ކައިވެނި ބ. ދަރަވަންދޫ، ވަނަވަރުގޭގައި ދެމެދުގައި އަމީން ރަޝީދު ކައިވެނިކުރިކަމަށް ޝަރީޢަތުގައި އަދި ޤާނޫނީ އެއްވެސް ޙައްޤެއް ނެތުމާއެކު، މިއަދު (10 ސެޕްޓެމްބަރ 2020) ގެ 11:55 އިން ފެށިގެން 48 (ސާޅީސް އަށެއް) ގަޑިއިރުގެ ތެރޭގައި ދެމެދުގައި ބ. ދަރަވަންދޫ، ވަނަވަރުގެ، އަބްދުﷲ އަލީގެ ދ (ވަނަވަރުގެ)އިން ނިކާހުވެފައި ދެމެދުގެ ބ. ދަރަވަންދޫ، ހިރިފުށީގެ، އަމީން ރަޝީދު އަށް ޙުކުމްކޮށް ޤަޟިއްޔާ ނިންމައިފީމެވެ.[5]"

މިހެންނެވެ.

އިސްތިއުނާފު ހުށަހެޅުން

5. ބ. ދަރަވަންދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 04/FSC/2020 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނުއިރު ހަމަޖެހިފައިވާ ގޮތަށް އަމީން ރަޝީދު ފަރާތުން ގޮތް ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުގެ ކުރިމަތީގައި ދެމެދުގައި ވަކިބަސް ފަރާތްތަކަށް

---

[5] ބ. ދަރަވަންދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 04/FSC/2020 ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމް

ނުކުތާ ހުށަހަޅާ އެނުކުތާތަކާ ބެހޭ ގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަ ދައްކާފައިވެއެވެ. އެގޮތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކަކީ:

5.1- ޤާނޫނުއަސާސީގެ 142 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހަމަތަކާއި ޚިލާފަށް، މައްސަލައިގެ މައްޗަށް ހުކުމްކުރުމުގައި ޤާނޫނީ ހަމަތަކަށް ފުރިހަމައަށް ރިޢާޔަތް ކުރުމެއްނެތި ހުކުމަށް ފާސްކޮށްފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާ؛

5.2- މައްސަލައިގެ ހުކުމަށް ފާސްކޮށްފައި ވަނީ ފަނޑިޔާރުންގެ ޤާނޫނުގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ށ) ގެ (1) އަދި (2) އާއި ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކުގެ ތަފްސީލުގައި އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ދެއްކި ވާހަކަ

6. އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުން ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ބުނެފައިވަނީ [illegible] ދުވަސްވެފައި ވަނިކޮށް، [illegible] ދުވަހުގައި ނުކުންނަ [illegible] ދުވަހަކުގެ [illegible] ވަކިވެ، އަދި 3 ވަނަ ފަހަރަކަށް [illegible] ހިސާބުން ދިޔައިރުގައި 3 ވަނަ ފަހަރު އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން [illegible] [illegible] ދެން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށް އެއްބަސްވުން ކަމަށް [illegible] [illegible] [illegible] ކަމާއި، އަދި އެކަން [illegible] [illegible] [illegible] ކޯޓުގައި [illegible] ނަމަވެސް [illegible] [illegible] [illegible] ކޯޓުން [illegible] ނިންމާފައިވާކަމަށެވެ. އަދި ޤާނޫނީގޮތުން މި ފަދަ މައްސަލަތަކުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ސަބަބު ކަމުގައި އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ [illegible] ހެކިންގެ ގޮތުގައި ހުށަހެޅި އަމީނާ ޔޫސުފް އަދި ޢަބްދުﷲ އަލީ 3 ވަނަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަމީނާ ޔޫސުފް އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކާއި ގުޅިގެން އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ ފަރާތުން ދެއްކި ވާހަކަ

7. އިސްތިއުނާފު [illegible] ފަރާތުން ބުނެފައިވަނީ ޤާނޫނުއަސާސީގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަންކަން ނިންމުމުގައި އިސްލާމީ ޝަރީޢަތުގައި އެކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ގޮތަށް [illegible] [illegible] ކުރަންވާނެކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއަކީ ޝަރުޢީ އަދި ފުޤަހާއު ބުރުހާނެއް ހުރި އެއްވެސް ނުކުތާއެއް ނޫންކަމާއި، އެހެނީ - ޕާކިސްތާނުގެ ފެޑެރަލް ޝަރީޢަތް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 04/FSC/2020 ޤަޟިއްޔާގެ ހުކުމް ކުރުމުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ރިޢާޔަތްކޮށް މި މައްސަލަ ނިންމާފައިވާކަން ފާހަގަކުރަމެވެ.

8. އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން [illegible] ޝަރީޢަތުގެ ދަލީލުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެއްވެސް [illegible] [illegible] ފަރާތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު 2018/HC-A/241 ޤަޟިއްޔާގައި ކޯޓުގެ އެއްބަސްވުމެއް ހެދިފައި ނެތް ކަމުގައި ވީނަމަވެސް [illegible]

ކަނޑައަޅާފައިވާ މަޤްޞަދު ގެއްލިގެންދާނެ ކަމެއް ކަމުގައި ޤާނޫނުގައިވާ ކަމަށް ބުނެފައިވާކަމުން އާއިލާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ 32 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) މި މައްސަލައަށް ތަޠުބީޤު ނުކުރެވޭނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާތީއެވެ.

9. ތަރިކައިގެ ބޭނުންވި ވާރިސުންނަށް އެ ފުރުޞަތު ދިނުމަށް ނުވާކަމަށް މި މައްސަލައިގައި ހަމަހަމަކަން ގެއްލޭކަމަށް ކަމަށް އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން ނަގާފައިވާ މައްސަލައިގެ ތަފްޞީލުން ތަރިކައިގެ ހުރިހާ ވަނީ މައްސަލައިގެ އަޙްކާމުތަކާއި ނިންމާފައިވާކަން އިއްތިފާޤުކޮށް، ދެން ޙުކުމްކޮށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ މަޖިލީހުގެ އިޢާދަ ކުރުމުގެ ފުރުޞަތުގައި މައްސަލައިގެ ތިޔާގެ ބެލުމުން އިންސާފުވާކަމީ، ހަމަހަމަ ފުރުޞަތު ދިނުމަށް ކަމަށް އިސްތިއުނާފު ކަމާ ފަރާތުން ބެހިފައިވާ މައްސަލައިގެ އެންމެހާ ބައިތައް ތަރިކައިން ފަރާތަށް އެ ފުރުޞަތު ވާރިސުންނަށް ދީފައިވާ ކަމާއި، އިސްތިއުނާފު ފަރާތުން ދަރަނި ފަރާތަށް ފުރުޞަތު ދީފި ނަމަ ހަމަ ހަމަކަން ފުރުޞަތު ދީފައިވާކަމަށް ބުނެއެވެ.

ޝަރީޢަތުން ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަން

10. ޚުސޫމާތު އުފެދިފައިވާ މައްސަލައިގައި އަބްދުﷲ އަލީގެ ފަރާތުން ދަޢުވާކޮށް ހުށަހެޅި މައްސަލައަކީ އަލީން ދޭތެރޭ އުފެދިފައިވާ އެއް ހުށަހެޅި މައްސަލައެކެވެ. އެމައްސަލައިން އެ ދަރިފުޅަށް ގޮތެއް ނިންމުމުގެ ކުރިން "ވަރަށްމުހިންމު" އެވެ ކިޔާ ގޮތުގައި އަލީން ދޭތެރޭގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ހިފެހެއްޓުމަށް ބޭނުން ދުރުކުރުމަށް ދެކެވެ.

11. އަބްދުﷲ އަލީއަށް ޓ. ދަރަވަންދޭއިން ލިބިފައިވާ "ވަރަށްމުހިންމު" ނަމަކަށް ކިޔާ ގޮތުގައި އަބްދުﷲ އަލީ އަލީން ދޭތެރޭގެ ކާވެނިކުރުމުގެ އުފަންދުވަސް ޓ. ދަރަވަންދޭ އިން ގޮތް ދޭއިރުގައި އަބްދުﷲ އަލީން ލިބިފައިވާ ގޮތެވެ. މި ގޮތް އަބްދުﷲ އަލީ އަށް ލިބިފައިވަނީ، ގޮތް ލިބުމުގައި އަލީ ފުރުޞަތު ލިބުމުގައި "ވެރިކަ އިންތިޚާބު ކުރުން" މި ޝަރީޢަތުން ހުށަހަޅާ ވަގުތު ކަމަށް އަބްދުﷲ އަލީގެ ފަރާތުން ދަރިފުޅުގެ ޙައްޤުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި އެއްބަސްވެފައިވެއެވެ.

12. ހަމައެއާއެކު އަބްދުﷲ އަލީއަށް ބ. ދަރަވަންދޫއިން ލިބިފައިވާ "ވަރަހަރުގެ" ނަމަކަށް ކިޔާ ގޯއްޗަކީ އަބްދުﷲ އަލީ ޢަޒީޒާ ޢުސްމާނާ ކާވެނިކޮށްގެން އުޅުނުއިރު ގޯތި ދޫކުރުމަށް ހުށަހެޅި ފުރުސަތުގައި ސަރުކާރު ހަމަވެގެން އަބްދުﷲ އަލީއަށް ލިބިފައިވާ ގޯއްޗެއް ކަމުގައިވީނަމަވެސް އެ ގޯތި އިމާރާތް ކުރުމާއި އެ ގޯއްޗަށް ޚަރަދުކުރުމުގައި ޢަޒީޒާ ޢުސްމާނުގެ އެއްވެސް ބައިވެރިވުމެއް ވާކަން ޢަޒީޒާ ޢުސްމާނުގެ ވަކީލުން ދަލީލުތަކުގައި ދައްކާފައިވާކަން އެނގެން ނެތެވެ.

13. ޢާއިލާއާބެހޭ ޤާނޫނުގެ[6] 32 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ކާވެނި ކުރުމަށްފަހު، ކާވެނީގެ މުއްދަތުގައި ދެމަފިރިން އެކުގައި ޙާސިލުކޮށްފައިވާ މުދަލަކީ ޝަރީޢަތުގެ އުސޫލުން ބަހާލެވޭ މުދަލެއްކަމުގައި އެ ޤާނޫނުގެ[7] 11 ވަނަ މާއްދާގައި ބަހާލެވޭނެ ކާވެނީގެ އެއްބަސްވުމުގެ ދެމަފިރިންގެ މުދަލާއި ކަންތައްތަކާމެދު، ފިކުރުތަކުގެ ހުއްދަދިނުމުގެ ކުރިން ނުވަތަ ކާވެނި ހިނގަމުންދިޔަ ކުރިން، ނުވަތަ ވަކި ތަސްދީގުކުރުމުގެ ކުރިން، ކާވެނީގެ މުއްދަތުގައި ދެމަފިރިން އެކުގައި ޙާސިލުކޮށްފައިވާ މުދަލެއް، އެ މާއްދާގައި ބަހާލެވޭނެ ގޮތް ބަޔާންކޮށްފައިވުމުން، އެ ދެމަފިރިންގެ މެދުގައި އަދުލުވެރި ބަހައިލުމުގެ ގޮތް ކަނޑައެޅުމަށް ބަލަންވާނެ ބަހައިލުމެވެ. އިސްލާމްދީނާއި ޤާނޫނީ ނިޒާމުގައި އިސްލާމީ ވަކި އަސާސެއް ނެތެވެ.

14. ކަން މިހެން ހުރި ނަމަވެސް ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ **ސާޖިދާ ޝަރީފް ވަސް ވ. މުޙައްމަދު ސަޢީދު** މައްސަލާ[8]ގައި ދެމަފިރިންގެ ތެރެއިން އެކަކަށް ގޯއްޗަކަށް ސަރުކާރުން ހިބަކުރުމުގެ އުސޫލުން ލިބިފައިވާ ގޯއްޗެއް ކަމުގައިވާނަމަ، އެ ގޯތި ދޫ ހިއްސާކުރުން އެ ގޯތީގައި ދެމަފިރިންގެ މަސްލަޙަތު އުފެދިފައިވާކަމަށް ބެލެވިދާނެއެވެ. އިސްލާމީ ޤާނޫނު މަސްއޫލިއްޔަތުގައިވެސް އަބްދުﷲ އަލީއަށް ގޯތި ލިބިފައިވަނީ އަބްދުﷲ އަލީ ޢަޒީޒާ ޢުސްމާނާ ކާވެނިކޮށްގެން ހުރި އިރުކަމުގެ ވަކީލުގައި "ގޯތި ބޭނުމުގައި ހުރުން" މި ސަރުކާރު ހިބަކުރެވުނުކަން އެނގެން

---

[6] ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/2000

[7] ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/2000

[8] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2021/SC-A/26 [2023]SC 23

ޢުމުރުން، އެ ކޮޕީ ޢަބްދުﷲ ޢަލީ އަށް ލިބުން ހިސާބުން ފެނިގެން، އެ ކޮޕީގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
އުފަންވާނެ ކަމަށް ފެނެއެވެ.

15. ނަމަވެސް ދެން [illegible] [illegible] ކޮޕީއެއް [illegible] އެ ކޮޕީގައި ދެމަފިރިންގެ [illegible] [illegible] ނަމަވެސް ދެމަފިރިން [illegible] [illegible] އަދި [illegible] އެ ކޮޕީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އެ ކޮޕީގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]؟ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]؟

16. [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] ކޮޕީ [illegible] [illegible] [illegible] އެ ކޮޕީއެއް [illegible] [illegible] ކޮޕީ [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] (ޢަބްދުﷲ ޢަލީ) ގެ [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] އެ ކޮޕީއެއް ޢަބްދުﷲ ޢަލީގެ [illegible]. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޢަބްދުﷲ ޢަލީގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ ކޮޕީގައި [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] ޢަބްދުﷲ ޢަލީއަށް ކޮޕީ [illegible] ޢަބްދުﷲ ޢަލީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] "[illegible] [illegible] [illegible]" [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] ކޮޕީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ ކޮޕީ [illegible] ކޮޕީގައި [illegible] [illegible] ޢަބްދުﷲ ޢަލީގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ ކޮޕީގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފެނެއެވެ.

އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

17. އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] ބަލާއިރު، އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުން ހުށަހެޅި [illegible] ނުކުތާއަކީ އަމީނާ ޔޫސުފް އަދި އަބްދުﷲ އަލީ 3 ވަނަ ފަރާތަށް [illegible] [illegible] [illegible] އަމީނާ ޔޫސުފް އާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

18. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އަމީނާ ޔޫސުފް އަދި އަބްދުﷲ އަލީ 3 ވަނަ ފަރާތަށް [illegible] [illegible] [illegible] އަމީނާ ޔޫސުފް އާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަމީނާ ޔޫސުފް އަދި އަބްދުﷲ އަލީގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފު ކުރާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

19. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނު[9]ގެ 174 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަދި (ނ) ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

---

[9] ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021

ހެއްކެއް ހުށަހަޅަން ބޭނުންވާނަމަ، ދަޢުވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހުށަހަޅާއިރު، އެކަން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]ވެއެވެ. ނަމަވެސް މި މައްސަލައިގައި [illegible] އަދި [illegible] ހެކި [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ހައިކޯޓުގެ ސަރކިއުލަރގެ [illegible] [illegible]ވެފައިވެއެވެ.

20. ދަށު ކޯޓުން ނިންމާ މައްސަލައެއް ނުވަތަ [illegible] ނިންމާ މައްސަލައެއް އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުން [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުޑީޝަރީގެ ޤާނޫނު[10]ގެ 43 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އެ މާއްދާ ބުނާގޮތުން ދަށު ކޯޓުން ނިންމާ މައްސަލައެއް ނުވަތަ [illegible] ނިންމާ މައްސަލައެއް އިސްތިއުނާފުކުރުމުގައި [illegible] ދެ [illegible] [illegible] [illegible]. އެއީ:

(1) އިސްތިއުނާފުކުރުން ހުށަހަޅާ [illegible] ނުވަތަ ނިންމުން [illegible] ޤާނޫނީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނުވަތަ [illegible] [illegible] ނުވަތަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

(2) [illegible] ނުވަތަ [illegible] [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނުވަތަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

21. [illegible] ސަރކިއުލަރގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] **ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ އިބްރާހީމް [illegible] ވ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]** މައްސަލައިގައި[11] ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އެ މައްސަލަ ނިންމުމުގައި [illegible]:

---

[10] ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010

[11] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2019/SC-L/91 މައްސަލަ

"މައްސަލަ [illegible]

[illegible]

[illegible]

ދިވެހިރާއްޖޭގެ [illegible] 43 ވަނަ [illegible].

[illegible]

[illegible]

[illegible] 43 ވަނަ [illegible]."

[illegible]

[illegible]

[illegible].

22. [illegible] މި [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ޤާނޫނުއަސާސީގެ 142 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާން ކޮށްފައިވާ [illegible]، މައްސަލައިގެ [illegible]

[illegible]

ޤާނޫނުއަސާސީގެ 142 ވަނަ މާއްދާގައި [illegible]

ޤާނޫނު[12]ގެ 5 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި (ރ) ގެ (1) އަދި (2) އާއި [illegible]

[illegible].

---

[12] ޤާނޫނު ނަންބަރު 13/2010

ނިންމަން ފެންނަގޮތް

23. އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ކަންކަން އެގޮތުގެ މަތިން ހުރުމުން އިސްތިއުނާފުކުރާ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކަކީ އިސްތިއުނާފުގެ [illegible] [illegible] މިންވަރަށް ބަޔާންކުރެވިފައިވާ ނުކުތާތަކެއްކަމުގައި [illegible] ނުދެކެއެވެ. [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުގެ [illegible] [illegible] [illegible] އެ [illegible] ގޮތަށް [illegible] ނިންމަން ފެނެއެވެ.

ފަނޑިޔާރު [illegible] [illegible] ރައުޔު:

24. މިމައްސަލައިގައި ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލްގެ ރައުޔަށް

ފަނޑިޔާރު [illegible] މުޙައްމަދުގެ ރައުޔު:

25. މިމައްސަލައިގައި ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލްގެ ރައުޔަށް

އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ޙައްޤާއި ބެހޭގޮތުން

26. މި ޤަޟިއްޔާގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ޙުކުމް ކުރުމުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި މި ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހެޅުމުގެ ޙައްޤު މައްސަލައިގެ ފަރާތްތަކަށް ލިބިގެންވެއެވެ. އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހެޅުމުގެ މުއްދަތަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން މި ޤަޟިއްޔާގައި ޙުކުމް ކުރި ތާރީޚުން ފެށިގެން 30 (ތިރީސް) ދުވަހެވެ.[13] އަދި އެ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި [illegible] [illegible] ދުވަސް [illegible]

---

[13] ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021 (މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)

[illegible]، އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ މުއްދަތު ގުނަން ފަށާނެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވާނެއެވެ.[14] އެހެންނަމަވެސް [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުކޮށް ހުށަހެޅިދާނެއެވެ.[15]

ޙުކުމް:

ދެންފަހެ، އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ކަންކަން އެކެއްކުރުމުން، ބ. ދަރަވަންދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 04/F8C/2020 ގެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފުކުރުމަށްޓަކައި، ބ. ދޮންފަނު / ހިރިމާގެ، އަމީނާ ޔޫސުފްގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ [illegible] މައްޗަށް ބިނާކޮށް، މި އިސްތިއުނާފީ ދަޢުވާ ކުރިއަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

މި ޝަރީޢަތުގައި ޙުކުމް ކިޔީ:

ފަނޑިޔާރު ޢާއިޝާ ޝުޖޫން ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް ފަނޑިޔާރު ހުޒައިފާ މުޙައްމަދު

(ރިޔާސަތު)

---

[14] ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021 (މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)

[15] ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021 (މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 284 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)